

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1994-1995**

10 NOVEMBER 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 263, § 2, en 265, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door de heren Martens en Vandenberghe)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de voorwaarden aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden voor de benoeming van klerk-griffier tot griffier in een vrederecht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel.

Om tot klerk-griffier te worden benoemd bij een van die rechtbanken, moet men, luidens de artikelen 263, § 3, en 265, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° ten volle eenentwintig jaar oud zijn;
- 2° doctor in de rechten zijn, of houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier.

Al wie in het bezit is van het diploma van volledige secundaire studies kan middels examen het getuigschrift van kandidaat-griffier bekomen en komt in aanmerking voor een benoeming tot klerk-griffier.

De gemiddelde leeftijd van de personen die door de gerechtelijke overheden op een lijst van twee kandidaten worden voorgedragen, is de jongste jaren sterk

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1994-1995**

10 NOVEMBRE 1994

Proposition de loi modifiant les articles 263, § 2, et 265, § 1er, du Code judiciaire

(Déposée par MM. Martens et Vandenberghe)

DEVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi vise à adapter, à la lumière des évolutions intervenues, les conditions de nomination de commis-greffiers au grade de greffier dans les justices de paix, les tribunaux de police, les tribunaux de première instance, les tribunaux du travail ou les tribunaux de commerce.

Pour être nommé à la fonction de commis-greffier dans les juridictions ci-dessus, il faut, aux termes des articles 263, § 3, et 265, § 2, du Code judiciaire, réunir les conditions suivantes:

- 1° être âgé de vingt et un ans accomplis;
- 2° être soit docteur en droit, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ainsi que du certificat de candidat-greffier.

Tous les porteurs du diplôme d'études secondaires complètes peuvent, en passant un examen, obtenir le certificat de candidat-greffier et peuvent valablement poser leur candidature pour une nomination à la fonction de commis-greffier.

L'âge moyen des personnes que les autorités judiciaires proposent sur une liste de deux candidats a fortement diminué au cours de ces dernières années, et

gedaald en het komt geregeld voor dat kandidaten tot klerk-griffier worden benoemd die nog niet in dienst zijn als opsteller of beambte.

Het aantal afgestudeerden met een H.O.K.T.-diploma heeft een aanzienlijke toename en zij nemen ook deel aan het examen voor het getuigschrift van kandidaat-griffier. In de overheidsadministraties wordt thans uitvoering gegeven aan één van de bijzonderste herstructureringen, nl. de invoering van het nieuwe niveau 2+, voorbehouden aan de houders van de diploma's van het hoger onderwijs van het korte type.

Met het oog op de verbetering van de kwaliteit van de rechtsbedeling, valt het aan te moedigen houders van een H.O.K.T.-diploma tot klerk-griffier te benoemen. De klerk-griffiers verrichten immers vaak hetzelfde werk als de griffiers; het is dan ook meer dan vroeger aangewezen hiervoor voldoende gekwalificeerd personeel aan te werven.

Om tot griffier bij een vredegericht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men, volgens de artikelen 263, § 2, en 265, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° volle vijftientwintig jaar oud zijn;

2° doctor in de rechten zijn en op de griffie van een hof, rechtbank, vredegericht of politierechtbank ten minste één jaar stage hebben doorgemaakt, of houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beambte hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vredegericht of politierechtbank.

Deze laatste vereiste van ervaring van vijf jaar werd ingevoerd door de wet van 23 november 1984 (*Belgisch Staatsblad* van 22 januari 1985), met de bedoeling de discriminatie tussen de kandidaat-griffiers en de kandidaat-secretarissen bij de parketten, waar voorheen deze ervaring reeds vereist was, weg te werken. De wet van 29 maart 1990 (*Belgisch Staatsblad* van 6 april 1990) heeft de volledige § 2, 2°, van artikel 263 vervangen om de stage voor doctors in de rechten op één jaar te brengen (in plaats van een half jaar voordien), zonder echter aan de vereiste ervaring voor kandidaat-griffiers te raken.

Indien een klerk-griffier, die rechtstreeks in die graad werd benoemd, tot griffier wenst bevorderd te worden, is het derhalve vereist dat, net zoals een opsteller of een beambte, een ervaring van vijf jaar kan worden voorgelegd. Waar deze anciënniteitsvereiste verantwoord is voor opstellers en beambten, is dit veel minder het geval voor degenen die reeds

il arrive assez fréquemment que soient nommées candidats-greffiers des personnes qui n'ont pas encore été engagées comme rédacteur ou comme employé.

Le nombre des diplômés à l'E.S.T.C. a considérablement augmenté et ceux-ci participent également aux examens en vue de l'obtention du certificat de candidat-greffier. Les administrations publiques sont actuellement en train de mettre en place l'une des restructurations les plus importantes, à savoir l'instauration d'un niveau 2+, réservé aux porteurs d'un diplôme de l'enseignement supérieur du type court.

En vue d'améliorer qualitativement l'administration de la justice, il se recommande de promouvoir la nomination de porteurs d'un diplôme de l'E.S.T.C. à la fonction de commis-greffier. Les commis-greffiers, en effet, accomplissent très souvent le même travail que les greffiers et il s'impose dès lors plus que jamais de recruter un personnel suffisamment qualifié.

Pour pouvoir être nommé greffier d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce, le candidat doit, en application des articles 263, § 2, et 265, § 1er, du Code judiciaire, réunir les conditions suivantes:

1° être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2° être soit docteur en droit et avoir accompli pendant un an au moins un stage au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et avoir exercé pendant cinq ans au moins la fonction de commis-greffier, rédacteur ou employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.

Cette dernière condition, à savoir justifier d'une expérience de cinq ans, a été introduite par la loi du 23 novembre 1984 (*Moniteur belge* du 22 janvier 1985), dans le but d'éliminer une discrimination existant entre les candidats-greffiers et les candidats-secretaires de parquet devant déjà répondre à une condition d'expérience. La loi du 29 mars 1990 (*Moniteur belge* du 6 avril 1990) a remplacé entièrement le texte du § 2, 2°, de l'article 263, pour fixer à un an la durée du stage des docteurs en droit (l'ancien texte prévoyait six mois), mais sans toucher à la condition d'expérience pour les candidats-greffiers.

Si un commis-greffier, nommé directement dans ce grade, souhaite obtenir une promotion au grade de greffier, il lui faudra dès lors justifier, tout comme les rédacteurs ou les employés, d'une expérience de cinq ans. Si cette condition d'ancienneté se justifie, s'agissant de rédacteurs ou d'employés, elle l'est beaucoup moins à l'égard de personnes exerçant déjà la

fungeren als klerk-griffiers. Er zij trouwens benadrukt dat de opstellers of beambten, die het getuig-schrift van kandidaat-griffier behalen en vijf jaar dienst tellen, rechtstreeks tot griffier benoemd kunnen worden.

Er pleiten bijgevolg vele redenen voor de herziening van de anciënniteitsvereiste van vijf jaar, opgelegd in de artikelen 263 en 265 van het Gerechtelijk Wetboek. Voorgesteld wordt een ervaring van twee jaar als klerk-griffier te eisen voor de promotie tot griffier.

Op te merken valt dat dit probleem niet rijst voor de griffiers bij de hoven van beroep, de arbeidshoven of het Hof van Cassatie omdat, luidens de artikelen 267, § 1 en 269, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, opstellers of beambten hiervoor niet in aanmerking kunnen komen en de vereiste ervaring van vijf jaar op zijn plaats is.

Luc MARTENS.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

In artikel 263, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 23 november 1984 en 29 maart 1990, worden tussen de woorden «en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beambte» en de woorden «hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vrederecht of politierechtbank» de woorden «of twee jaar het ambt van klerk-griffier» ingevoegd.

Art. 2

In artikel 265, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 23 november 1984, worden tussen de woorden «en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beambte» en de woorden «hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vrederecht of politierechtbank» de woorden «of twee jaar het ambt van klerk-griffier» ingevoegd.

Luc MARTENS.
Hugo VANDENBERGHE.

fonction de commis-greffier. Nous signalons d'ailleurs que les rédacteurs ou les employés qui obtiennent le certificat de candidat-greffier et justifient de cinq années de service peuvent être nommés directement au grade de greffier.

Les raisons qui plaident en faveur d'une révision de la condition d'ancienneté de cinq ans, telle que prévue par les articles 263 et 265 du Code judiciaire, sont donc nombreuses. Il est dès lors proposé d'exiger une expérience de deux ans dans la fonction de commis-greffier pour être promu au grade de greffier.

Nous remarquerons que le problème ne se pose pas pour les greffiers des cours d'appel, des cours du travail ou de la Cour de cassation, puisqu'aux termes des articles 267, § 1er, et 269, § 1er, du Code judiciaire, les rédacteurs ou les employés ne peuvent valablement poser leur candidature et que la condition de cinq années d'expérience y est justifiée.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

A l'article 263, § 2, 2°, du Code judiciaire, modifié par la loi du 23 novembre 1984 et par la loi du 29 mars 1990, il est inséré, entre les mots «et avoir exercé pendant cinq au moins la fonction de commis-greffier, de rédacteur ou d'employé» et les mots «au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police», les mots «ou pendant deux ans la fonction de commis-greffier».

Art. 2

A l'article 265, § 1er, 2°, du même Code, modifié par la loi du 23 novembre 1984, les mots «ou pendant deux ans la fonction de commis-greffier» sont insérés entre les mots «et avoir exercé pendant cinq ans au moins la fonction de commis-greffier, rédacteur ou employé» et les mots «au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police».